

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 7-8/ 11. april 2019

PESTRA POMLAD V PROGRAMU EKOŠOLA

Se sprašujete, ali ste marca spregledali Ekošolski list? Ali pa se v obilici in zgoščenosti vseh aktivnosti sploh niste zavedali, da ga ni? Ne glede na to, kako odgovorite na prvo ali drugo vprašanje, kar sami odkrito priznamo, da nam je marca za pripravo našega EŠL preprosto zmanjkalo časa. Napovednik dogodkov in novice na naši spletni stani govorijo sami zase: zaključilo se je veliko nagradnih natečajev in projektov, organizirali smo številne dogodke, pripravili novo prijavo na razpis ter oddali različna vsebinska in finančna poročila. A smo zadovoljni, ker je vse našeto delo dejansko odsev dela po ustanovah. V tokratnem Ekošolskem listu smo jih poskusili čim bolj strniti.

In vam sočasno s tem pošiljamo veliko pozitivne energije kar za dva meseca skupaj ter obenem zaželimo dobrih rezultatov, domiselnih izdelkov in napovedujemo ter vabimo na nova skupna druženja. Do konca šolskega leta jih bo še veliko! Bodite njihov aktivni člen, soustvarjajte program Ekošola še naprej.

Prijetne spomladanske dni!

KOLENDAR DOGODKOV:

12. april	Mladi poročevalci za okolje, prispevki o trajnostni mobilnosti
12. april	Zaključek nagradnega natečaja projekta Mladi v svetu energije
20. april	Mednarodna konferenca »Prehrana, gibanje in zdravje«, Radenci: rok za prijavo za slušatelje
22. april	Jaz, ti, mi za Slovenijo - Stara plastenka za novo življenje: zaključek zbiranja odpadnih plastenk PET in zaključek nagradnega ustvarjalnega natečaja
26. april	Zaključek projekta Hrana ni za tjavendan (oddaja poročila in Kuhlin družinski dnevnik)
30. april	Zaključek likovnega natečaja projekta Ekobranje za ekoživljenje
9. maj	Mednarodna konferenca Radenci, »Prehrana, gibanje in zdravje«
29. maj	Srečanje koordinatorjev programa Ekošola za vrtce v Kamniku
30. maj - 1. junij	Pri ekotabor koordinatorjev in programa Ekošola in projekta Erasmus+ HOB'S Adventure, Pohorje
31. maj	Rok za oddajo prispevkov v Zbornik zgodnje naravoslovje
7. junij	Zaključni dogodek projekta Hrana ni za tjavendan

Vsebina:

Ekokviz SŠ 2

Sejem Alteredmed 3-10

Eko-paket 11

Ekokviz OŠ 12

Mladi poročevalci 13
Jaz, ti, mi za Slovenijo

Mednarodna konferenca
Radenci
Program predstavitev

Ekokviz za SŠ: zmagovalci so se razveselili električnih koles in pametnih ur

Najboljši dijaki v Ekokvizu za srednje šole so se zbrali na slavnostni podelitvi 4. marca 2019 v prostorih družbe ELES v Dolu pri Ljubljani, kjer smo podelili zlata, srebrna in bronasta priznanja ter nagrade v vseh treh tekmovalnih kategorijah. Zmagovalci so prejeli električna kolesa, drugo in tretje uvrščeni so se razveselili pametnih ur.

Na državno tekmovanje v Ekokvizu so se uvrstili dijakinje in dijaki, ki so posamično dosegli najboljše rezultate na šolskem tekmovanju decembra lani. Tako se je letos na državnem tekmovanju 13. februarja 2019 pomerilo kar 245 dijakinj in dijakov s srednjih šol, vključenih v program Ekošola, in tudi drugi z drugih srednjih šol, ki so se prijavili na tekmovanje. Diakinje in dijaki so s svojim znanjem o podnebnih spremembah in energiji navdušili, saj jih je kar 26 doseglo zlato (27–30 točk), 28 srebrno (24–26 točk) in 40 bronasto priznanje (21–23 točk).

Hrana ni za tjavendan: učili smo se s sestro Bernardo Gostečnik

Devetnajstega marca smo se na Pedagoški fakulteti v Ljubljani zbrali na praktični delavnici o pripravi jedi iz ostankov hrane ter živil in pripravi hrane iz lokalnih in sezonskih živil. Delavnico je vodila sestra Bernardo Gostečnik, profesorica biologije in gospodinjstva, ki že tri desetletja vodi izjemno priljubljene gospodinske tečaje ter tečaje kuhanja in peke v Repnjah nad Vodicami. Za udeležence delavnice je pripravila veliko receptov, da smo jedi pripravili na delavnici in jih na koncu z užitkom pojedli.

Primer dobre prakse se predstavijo: ekošole na sejmu Altermed že petnajstič

Na sejmu Altermed, ki je potekal od 15. do 17. marca v Celju, je program Ekošola sodeloval že petnajstič. Vsako leto se predstavi rekordno število ustanov, tudi letos smo presegli dosedanje, saj se je predstavilo kar 105 ustanov. Prikazale so vsebine in aktivnosti o prehrani, gibanju in zdravju. Kot po navadi, so se ekošole predstavile na stojnicah ter na degustacijskem in predstavitvenem odru. Prikazale so različne aktivnosti in načine, s katerimi se lotevajo teh tem, in raznovrstne načine priprave zdrave hrane, sadnih napitkov in namazov.

Ekošole na sejmu Altermed

Ekošole na sejmu Altermed

Ekošole na sejmu Altermed

Ekošole na sejmu Altermed

Ekošole na sejmu Altermed

Ekošole na sejmu Altermed

Ekošole na sejmu Altermed

Altermed: Okrogla miza o zavrženi hrani

V sklopu sejma Altermed smo organizirali tudi okroglo mizo o odpadni oziroma zavrženi hrani, ki je posledica sodobnega, potrošniško naravnane načina življenja, v katerem se soočamo s (pre)obiljem. Skrb za zmanjševanje neporabljenih in zavrženih hrane se začne že pri kupovanju. Ali bi lahko kupovali bolj pametno, zmerno? Bi lahko bolje načrtovali količine pripravljenih obrokov hrane? Če nam ta ostane neporabljena: ali jo lahko ustrezno shranimo in porabimo naslednji dan?

Na okrogli mizi so spregovorili **mag. Saša Dragar Milanovič** (Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo), Zdenko Podlesnik (Zveza Lions klubov Slovenija), **mag. Gregor Cerar** (program Ekošola) in **Tina Cipot** (Lidl Slovenija), primere dobrih praks iz izobraževalnih ustanov pa sta predstavili **Anita Mazij** (Srednja šola Zagorje) in **Nataša Kuhelj Rožac** (Dijaški dom Ivana Cankarja Ljubljana).

Po podatkih Statističnega urada RS je v letu 2017 vsak Slovenec povprečno zavržl kar 64 kilogramov hrane in kljub temu, da se količina odpadne hrane postopno zmanjšuje, področje zahteva sistematičen pristop, da bi se količina zavržene hrane zmanjšala. V programu Ekošola o zavrženi hrani ozaveščamo in spodbujamo k zmanjševanju količin zavržene hrane v sklopu projekta Hrana ni za tjavendan že od leta 2014. Pri projektu je sodelovalo več kot 20.000 mladih in mentorjev.

Podelitev nagrad za natečaj Ekopak

Na sejmu Altermed je v petek, 15. marca, potekala tudi sklepna prireditelj nagrajnega natečaja Ekopak. Zmagovalce je nagovorila mag. Saša Dragar Milanovič, glavna inšpektorica Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo. Poudarila je, da s pravnim ravnanjem vseh vrst odpadne embalaže skrbimo za ohranjanje naravnih virov za prihodnje generacije. Poudarila je, da si moramo sočasno prizadevati tudi za odgovoren odnos do hrane, predvsem pa za zmanjševanje količin zavržene hrane.

Izmed več kot tisoč izdelkov, ki ste jih izdelali v 106 ustanovah, smo izbrali najboljše ter zanje na sklepni prireditvi podelili nagrade. Otroci in mladi so ustvarjali iz odpadne KEMS (kartonske embalaže za mleko in sokove) na temo gozda in življenja v gozdu, prikazali so ekovozila in druge uporabne izdelke, na primer pustne maske, ptičje krmilnice, gospodinjske aparate, živali, letečo pobiralnico odpadkov, rakete, mozaike z živalskimi in gozdni motivi ter številne druge. Seznam zmagovalcev nagrajnega natečaja Ekopak je dolg, preberite ga na povezavi [Zmagovalci projekta Ekopak 2018/2019](#).

Ekokviz za OŠ: zmagovalna ekipa prihaja z OŠ Jurija Vege Moravče

Na svetovni dan voda, v petek, 22. marca, smo na OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava z državnim tekmovanjem zaključili tudi Ekokviz za osnovne šole. Zmagala je ekipa Ekosedmarji z OŠ Jurija Vege Moravče. Drugo mesto je zasedla ekipa Anonimniji z OŠ Naklo, tretje mesto je pripadlo ekipi OŠ Apače z imenom Apacel. V letošnjem Ekokvizu za OŠ se je pomerilo kar 2730 osnovnošolcev iz vse Slovenije.

Zmagovalnim ekipam je v imenu Telekoma Slovenije, ki je že enajsto leto zapored soorganizator Ekokviza, čestital Jure Grilc, predstavnik Telekoma Slovenije. Zmagovalcem je predal donacijo za okoljske naložbe v vrednosti 1500 evrov, da bodo svoje ekoznanje lahko udeleževali konkretno v svojem okolju.

Ustni del državnega tekmovanja je potekal v živo na odru, kjer so se ekipe med seboj pomerile v igri »hitri prsti«. Ekipe smo glede na rezultate reševanja kviza po pisnem delu razdelili v štiri skupine in v polfinalu so zmagale ekipe OŠ Naklo, OŠ Apače, OŠ Jurija Vege Moravče ter OŠ Križevci. V finalnem dvoboju sta se pomerili ekipa Anonimniji z OŠ Naklo in ekipa Ekosedmarji z OŠ Jurija Vege Moravče. Po zastavljenih sedmih vprašanjih smo dobili zmagovalko, ekipo Ekosedmarji z Osnovne šole Jurija Vege Moravče. Vse ekipe so imele veliko podpore v glasnem navijanju svojih sošolcev in prijateljev, pesti pa so za svoje učence stiskali tudi njihovi mentorji. [Več](#)

Pomladili smo slovenske gozdove 2019

V soboto, 6. aprila, smo sodelovali v vseslovenski akciji pogozdovanja z naslovom »Pomladimo gozdove« v organizaciji Družbe Slovenski državni gozdovi. Akcije sta se udeležili tudi dve ekošoli: učenci in učitelji z OŠ Lovrenc na Pohorju ter dijaki in profesorji s Srednje biotehniške šole Maribor.

Na lokaciji Lovrenc na Pohorju smo obnovili del gozda, ki ga je leta 2017 prizadel vetrolom. Posadili smo 2000 sadik smrek in macesnov.

Mladi poročevalci za okolje – bodite glas za okolje in o okolju

Spodbujamo učence novinarskih in fotokrožkov, dijake in študente, da opazujejo in raziskujejo okolje ter pišejo, fotografirajo in snemajo o tem, kar vidijo, ugotavljajo, menijo. Pisne prispevke izbiramo v sodelovanju s časopisno hišo Delo.

Teme, razpisane pri projektu Mladi poročevalci za okolje do konca šolskega leta, so:

- trajnostna mobilnost do vključno 12. aprila 2019,
- biotska raznovrstnost do vključno 7. junija 2019.

Sodelujete pa lahko tudi s prispevki o drugih okoljskih temah in izzivih, ki ste jih opazili v vašem kraju ali v širšem okolju. Pisne, fotografske in videoprispevke pošljite na naslov: info@ekosola.si. Pri izbiri žanra in pisanju so v pomoč navodila na povezavi [Mladi poročevalci](#). Pri pisnih prispevkih tudi letos nadaljujemo sodelovanje s časopisno hišo Delo. Navodila za pripravo in oddajo prispevkov so zapisana na spletni strani <https://ekosola.si/pf/mladi-porocevalci-za-okolje/>.

Maja bomo organizirali delavnico za mentorje in mlade poročevalce. Navodila in termini bodo še razpisani.

Jaz, ti, mi za Slovenijo – Stara platenka za novo življenje letos za Splošno bolnišnico Novo mesto

Vseslovenski humanitarni projekt zbiranja platenk je letos namenjen Ginekološko-porodniškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za monitor za nadziranje vitalnih funkcij novorojenčka. Projekt sestavljata dva sklopa:

- ⇒ zbiranje odpadnih platenk, ki poteka od 1. oktobra 2018 do 22. aprila 2019, in
- ⇒ nagradni ustvarjalni natečaj do 22. aprila 2019.

Nagradni ustvarjalni natečaj

Izdelke nagradno-ustvarjalnega natečaja pošljite najpozneje do 22. aprila 2019 na naslov: info@ekosola.si. Kriterij za zmago v slikarskem, kiparskem, foto- in videoustvarjalnem delu natečaja je največje število všečkov na Facebooku. Dela bodo objavljena na FB-profilu Jaz, ti, mi za Slovenijo. Glasovanje (všečkanje) bo na omenjenem FB-profilu potekalo do vključno 3. maja 2019. Več o natečaju: <https://ekosola.si/pf/jaz-ti-mi-za-slovenijo-stara-platenka-za-novo-zivljenje/>

Raziskovalci biotske raznovrstnosti

Biotska raznovrstnost: Veliki lov na rastline se nadaljuje

Projekt Veliki lov na rastline je osredinjen na raziskovanje **biotske raznovrstnosti** s posebnim poudarkom na **rastlinah** in z **njimi povezanih vrstah**. Namenjen je otrokom od 5. do 11. leta starosti.

Gozd? Travnik? Mlaka? Žival ali rastlina?

Gojenje, raziskovanje, odkrivanje, igra, spoznanje ...

Vsako leto za vas objavimo vaše primere dobrih praks s področja biotske raznovrstnosti na <https://slovenia.exposure.co/>.

Berite, uporabite in delite svoje primere dobre prakse s področja biodiverzitete tudi vi.

Prispevek za Exposure naj obsega max. 200 besed in najmanj 5 fotografij. Pošljite ga na mail:

biotskaraznovrstnost@gmail.com. Prispevke za spletno stran Exposure zbiramo preko celega šolskega leta.

